

ความเป็นหญิงกับการสร้างเรือนร่างของหญิงในร่างชาย

Femininity and Kathoey Body Construction

สุรสีห์ บัวจันทร์ / Surasee Buachan¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมาย “ความเป็นหญิง” ของกะเทย และการสร้างเรือนร่างของกะเทยในฐานะที่เป็นกระบวนการสร้างตัวตน ซึ่งนำแนวคิดเรื่องวาทกรรม และอำนาจ ของมิเชล ฟูโกต์ มาผนวกกับแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ มาเป็นกรอบทฤษฎีหลักในการวิเคราะห์ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 22 คน ผลการศึกษาพบว่า กะเทยนำชุดความรู้เรื่องความเป็นหญิงภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศเข้ามาเป็นอัตลักษณ์อ้างอิง โดยกะเทยต่างให้คุณค่ากับความเป็นหญิงอยู่เหนือความเป็นชาย เพียงแต่มีสำนึกในความเป็นหญิงที่มีชุดความรู้กำกับในรายละเอียดที่แตกต่างกัน อีกทั้งคุณลักษณะของความเป็นหญิงของกะเทยในปัจจุบันนั้นมีความทับซ้อนกับวาทกรรมความสวย เมื่อกะเทยมีสำนึกแห่งความหญิงจึงได้ปฏิบัติการโดยการปรับเปลี่ยนเรือนร่างทั้งภายในและภายนอกเพื่อบรรลุสู่เพศภาวะแบบผู้หญิง ซึ่งจุดสูงสุดแห่งเพศภาวะในอุดมคตินั้นคือการแปลงเพศ การจัดการกับร่างกายนั้นหากไม่ได้เกิดจากสรรค์สร้างด้วยตนเอง แต่มีกลุ่มและสถาบันทางสังคมที่มีอิทธิพลกระทำต่อร่างกายของพวกเขา อย่างไรก็ตามไม่ใช่กะเทยทุกคนที่จะบรรลุเพศภาวะแบบผู้หญิงตามอุดมคติที่ตั้งไว้ เพราะมีปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคมที่ทำงานร่วมกับวาทกรรมความเป็นหญิงและกลายมาเป็นข้อจำกัดของกะเทยกลุ่มหนึ่ง การนำเสนอตัวตนความเป็นผู้หญิงผ่านร่างกายของกะเทยจึงมีลักษณะที่หลากหลาย แต่เป็นความหลากหลายภายใต้เหตุผลและข้อจำกัดภายใต้อำนาจทางสังคมที่กะเทยไม่ได้เลือกเอง

คำสำคัญ: กะเทย ความเป็นหญิง อัตลักษณ์ วาทกรรม

Abstract

The objectives of this research are to study the meaning of the “Femininity” of Kathoey and the process of body construction as an identity construction. The theoretical framework adopted is that of power and discourse concept of Michel Foucault and Identity concept. The data is collected by in-depth interview of 22 people. As a result of the study, Kathoey bring a set of knowledge about femininity under the norm of heterosexuality as a reference. They value the femininity above

---

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์การเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

masculinity but having a variety of feminine consciousness. In addition, the characteristics of the femininity of Kathoey overlap with beauty discourse. The decision to change their body to be a women are made from their conscious femininity for gender achievement which is sex reassignment surgery. Kathoey do not decision by themselves but there are many social institutions influence the process. However, achieving the feminine ideal does not happen to all of Kathoey because there are socio-economic factors that co-work with the discourse of femininity and become a limitation of some Kathoey. Presenting the identity of femininity through the body of Kathoey has a variety but it is a variety under reason and limitation that Kathoey do not choose by themselves.

Keywords: Kathoey Femininity Identity Discourse

บทนำ

สังคมภายใต้บรรทัดฐานรักต่างเพศ ความเป็นเพศถูกวางอยู่บนหลักเกณฑ์ของการตัดสินเชิงชีวภาพ ซึ่งมีเพียงเพศชายและหญิงเท่านั้นที่ได้รับการยอมรับ ดังนั้นเมื่อกะเทยถูกบัญญัติในพจนานุกรมราชบัณฑิตสถาน ปี พ.ศ. 2542 ไว้ว่า “คนที่มีอวัยวะทั้งเพศชายและหญิง, คนที่มีจิตใจและกิริยาอาการตรงข้ามกับเพศของตน; ผลไม้ที่มีเมล็ดลีบ เช่น ลำไยกะเทย (อาหม ว่าเทย)” โดยได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมเขมร ที่ให้ความหมายว่า “เป็นอื่น/แตกต่าง” (Totman, 2003, p. 67) ทำให้นัยความหมายครอบคลุมถึง คนที่มีจิตใจและกิริยาอาการตรงข้ามกับเพศของตน และต้องการมีสัมพันธ์กับเพศชายในความสัมพันธ์เชิงเพศประเวณี จึงทำให้กะเทยกลายเป็นบุคคลที่เป็นอื่นทางสังคม การนำอัตลักษณ์อ้างอิงแบบผู้หญิงเข้ามาสร้างตัวตนผ่านการปฏิบัติกรกับร่างกายจึงเป็นทางหนึ่งในการมีพื้นที่ทางสังคม หนทางเช่นนี้เกิดขึ้นอย่างช้าๆ จนกลายเป็นภาพเหมารวมว่ากะเทยทุกคนมีความต้องการอยากเป็นผู้หญิงโดยกำเนิด หรือต้องการเป็นผู้หญิงที่สวย ชาวหุ่นดี เช่นเดียวทั้งหมด เช่นนี้ภาพเหมารวมของกะเทยจึงมีลักษณะว่ากะเทยทุกคนเท่ากับผู้หญิงและสวย

การเข้ามาของความคิดหลังสมัยใหม่ได้เปิดมิติเรื่องตัวตนและอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่ได้ตายตัว แต่มีความซับซ้อน ภายใต้เงื่อนไข บริบททางสังคมและประสบการณ์ที่สำคัญในชีวิตที่มีส่วนทำให้ให้กะเทยปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ทางเพศได้ ซึ่งความแตกต่างหลากหลายได้เกิดขึ้นภายในกลุ่มกะเทยด้วยตนเองด้วย ดังนั้นภาพของความเป็นหญิงของกะเทยไม่ได้เป็นภาพหนึ่งเดียวเท่านั้น เพราะมีกะเทยที่ไม่ต้องการสวยแบบที่สังคมหรือกะเทยด้วยกันมอง หรือไม่ต้องการแปลงเพศ เช่นนี้จึงเกิดความไม่ลงรอยของความเป็นหญิงในชุมชนกะเทยด้วยกันเอง ทั้งยังมีความหลากหลายที่รอการช่วงชิงเพื่อนำความหมายอยู่ (กิตติกร สันคติ ประภา, 2560, น. 144) เช่น ปราบกฏการณ์เพจ “Sexy pancake” ที่เป็นเพจของกะเทยอีสานซึ่งมีเอกลักษณ์

การแต่งกายและการแสดงท่าทางเน้นไปที่ความตลกขบขัน เพื่อดึงดูดเป็นการนำเสนอตัวตนและอัตลักษณ์ที่แตกต่างไปจากภาพที่คุ้นเคยของกะเทยในสายตาของสังคมไทย (ยศพันธ์ เกิดวิบูลย์, 2559) ด้วยเหตุนี้ อาจกล่าวได้ว่ากะเทยในสังคมไทยนั้นเต็มไปด้วยความแตกต่างของวิถีชีวิตและการนิยามตัวตน หรืออัตลักษณ์ทางเพศ ที่ไม่สามารถสรุปได้ว่ากะเทยมีเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่เพียงถูกขับเคลื่อนด้วยอำนาจ/ความรู้บางอย่างที่หล่อเลี้ยงการให้ความหมายความเป็นหญิงด้านเดียวอยู่ ดังนั้นความเป็นหญิงของกะเทยที่สังคมและกะเทยส่วนใหญ่ให้ความหมายจึงอาจไม่สามารถวางทับกับกะเทยทุกคนในสังคมไทยได้

ด้วยเหตุนี้ความเป็นหญิงของกะเทยจึงไม่ได้มีชุดความรู้เพียงชุดเดียว หากแต่มีความหลากหลายที่ปรากฏอยู่ในชุมชนของกะเทย และมีอัตลักษณ์ตนเองที่แตกต่างออกไป ดังนั้นการกะเทาะคุณลักษณะความเป็นหญิงของกะเทยจึงเป็นโจทย์หลักของการศึกษาว่า กะเทยเองให้ความหมายกับความเป็นหญิงว่าอย่างไร และความเป็นหญิงนั้นได้ทำงานบนการสร้างเรือนร่างของกะเทยในฐานะที่เป็นการสร้างตัวตนอย่างไร เพื่อสะท้อนชุดความรู้ที่หลากหลายภายใต้ความเป็นผู้หญิง ตลอดจนอำนาจที่หล่อเลี้ยงความเป็นหญิงของกะเทยผ่านการจัดการกับเรือนร่าง โดยมองความเป็นหญิงเป็นมายาคติทางเพศแบบหนึ่งที่ไม่ได้เป็นสากล หรือเป็นความเที่ยงแท้ที่ติดตัวกะเทยมาแต่กำเนิด

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมาย “ความเป็นหญิง” ของกะเทย และการสร้างเรือนร่างของกะเทยในฐานะที่เป็นกระบวนการสร้างตัวตน

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเรื่องวาทกรรมและอำนาจของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) และแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยมองการสร้างตัวตนหรืออัตลักษณ์ผ่านร่างกายของกะเทยนั้น ไม่ใช่สิ่งที่แน่นอนตายตัว หรือเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่เป็นกระบวนการที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นอัตลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นจากวาทกรรมชุดต่างๆ เท่านั้น (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2542, น. 322 - 323) ซึ่งมิเชล ฟูโกต์ (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2543, น.19-20) ได้ให้ความหมายกับวาทกรรมว่า คือระบบและกระบวนการในการสร้าง / ผลิต อัตลักษณ์และความหมายให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเรา ซึ่งอำนาจของวาทกรรมได้ทำงานอย่างแยบผลในการสร้างอัตลักษณ์หรือความเฉพาะเจาะจงให้กับสรรพสิ่งในสังคม เพราะหากยังมีความจำเพาะเจาะจง ความเป็นส่วนตัว หรือมีอัตลักษณ์สูงเท่าใด ย่อมหมายความว่าได้มีการจัดระเบียบหรือการควบคุมในสิ่งนั้นมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นอัตลักษณ์และความหมายในความเห็น

ของฟูโกต์ จึงเป็นเรื่องของการใช้อำนาจและความรุนแรงเข้าไปบังคับยึดเยียดให้เป็นของวาทกรรมชุดหนึ่ง ขณะเดียวกันวาทกรรมชุดดังกล่าวก็จะกดทับ ปิดกั้น หรือทำลายไม่ให้สิ่งที่แตกต่างไปจากอัตลักษณ์และความหมายของสิ่งที่วาทกรรมนั้นสร้างขึ้นมา ซึ่งแท้จริงแล้วอัตลักษณ์และความหมายจึงสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามวาทกรรมที่สร้างสิ่งเหล่านั้นขึ้นมาได้ จึงกล่าวได้ว่าวาทกรรม อำนาจและความรุนแรงจึงไม่สามารถแยกออกจากกันได้ (ปริญทร์ นาคสิงห์, 2555) วาทกรรมได้จัดระเบียบกลุ่มคนให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ผ่านอำนาจที่เกี่ยวข้องกับร่างกายของมนุษย์โดยตรง จากการสร้างวินัยที่ฝึกให้ร่างกายมนุษย์เชื่อ โดยสามารถที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมแบบต่างๆ อย่างสมัครใจ และจะเป็นผู้เฝ้าระวังทั้งความคิดและการกระทำด้วยตัวของเขาเอง จนทำให้กลุ่มคนเหล่านั้นเชื่อว่าอัตลักษณ์นั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ นั้นหมายความว่าพื้นที่ที่สำคัญในการปฏิบัติการของวาทกรรมและอำนาจนั้นคือ “ร่างกาย” ซึ่งได้ผูกติดกับความเป็นเพศภายใต้วาทกรรมรักต่างเพศ ซึ่งมีอวัยวะเพศเป็นตัวกำหนด ได้ก่อให้เกิดการสร้างร่างกายให้ตรงกับชุดความรู้ทางเพศของสังคม ดังนั้นการสร้างร่างกายจึงทำให้เห็นกระบวนการของอำนาจและวาทกรรมที่ล้าลึกในการสร้างตัวตน เพราะสุดท้ายแล้วฟูโกต์ได้อธิบายไว้ว่า “ร่างกายไม่ได้ถูกให้ความหมายโดยวาทกรรมเท่านั้น แต่วาทกรรมเป็นสิ่งที่ประกอบสร้างเรือนร่างทั้งหมดขึ้นมา” (Shilling, 2009, p. 65)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ากะเทย เป็นคำเรียกบุคคลที่มีสถานะของเพศกำเนิดเป็นเพศชาย แต่มีการแสดงพฤติกรรมเช่นเพศหญิง จึงถูกนิยามว่าเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมข้ามเพศ ซึ่งเป็นลักษณะที่พบเห็นในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้นในหมู่นักแสดงนักแสดงชาตรี โนรา และละครนอก (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2559, น. 9) อย่างไรก็ตามประเทศไทยได้รับวิธีคิดเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีแบบตะวันตกเข้ามา โดยอาศัยระบบการศึกษาสมัยใหม่ การพัฒนาประเทศ การสร้างรัฐชาติ และระบอบประชาธิปไตย (Garcia, 2008, p. 167) ซึ่งให้ความสำคัญกับบรรทัดฐานรักต่างเพศที่มีเพศชายและเพศหญิงเป็นเพศที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ บุคคลที่มีลักษณะแตกต่างไปจากลักษณะของเพศชายและหญิงที่สังคมรับรู้ร่วมกันนั้น กลายเป็น “คนประหลาด” หรือ “ตัวตลก” (เทอดศักดิ์ ร่มจำปา, 2545, น. 37 และนฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2559, น. 15-16) การกลายเป็นบุคคลที่ผิดปกติได้ก่อนให้เกิดสภาวะ “ลำบากใจกับเพศภาวะ” ซึ่งหมายถึง ความรู้สึกเล็กๆ ภายในของความอึดอัดและไม่สบายใจเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ของตนในฐานะผู้ชายหรือผู้หญิงที่รู้สึกตรงข้ามกับเพศสรีระของตน (Ekins, 1997, p. 27) ด้วยเหตุนี้กะเทยจึงเลือกแสดงบทบาทแบบผู้หญิงเพื่อเป็นหลักอิงให้อยู่ได้ในสังคม ทำให้ภาพจำของสังคมที่มีต่อกะเทย รวมถึงสำนักความเป็นเพศของกะเทยเองถูกผูกติดกับความเป็นผู้หญิงไปโดยปริยาย ดังนั้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกะเทยส่วนใหญ่จึงอยู่บนพื้นฐานของกรอบวิธีคิดที่กะเทยเป็นบุคคลเป็นชายชอบที่มีความต้องการอยากจะเป็นผู้หญิง จึงมี

วิธีการสร้างอัตลักษณ์ของตนเองภายใต้วัฒนธรรมย่อย รวมถึงการช่วงชิงพื้นที่ทางสังคมของกะเทย อาทิ เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา (2546) ได้ศึกษาถึงการช่วงชิงอัตลักษณ์ “กะเทย” ในงานคาบาเรต์โชว์ โดยเป็นการนำเสนอทางเลือกใหม่ในการมองภาพลักษณ์กะเทย ให้ความสำคัญกับระบบคุณค่าและวัฒนธรรมย่อยที่ใช้ในการรวมกลุ่มของกะเทยผ่านคาบาเรต์โชว์, เรื่องฟ้า บุราคร (2550) กับการศึกษาเรื่องการสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์ของกะเทยในพื้นที่คาบาเรต์, สมฤดี สงวนแก้ว (2546) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาและดำรงเอกลักษณ์กะเทยในสังคมมุสลิม และณัฐธยาน์ สุวรรณโรจน์ (2556) ศึกษาในเรื่องการสื่อสารการตลาดของอัลคาซาร์และภาพตัวแทนเพศที่สาม ซึ่งการศึกษาดังกล่าวนี้เป็นกรณีศึกษาในเรื่องราวของชีวิตและตัวตนของกะเทย เพื่อสร้างการรับรู้และการมีอยู่ของกะเทยต่อสังคม แต่อย่างไรก็ตามการศึกษาของ พรเทพ แพรขาว (2556) ที่ศึกษากะเทยในบริบทของชนบท ผ่านการศึกษาเรื่องเพศวิถีกะเทยอีสานในพื้นที่หมอลำ และการศึกษาของพลสิทธิ์ แกวศักดิ์ (2551) เรื่องกะเทยบ้านนอก การสร้างตัวตนของกะเทยบนพื้นที่ทางสังคม: กรณีศึกษากะเทยที่ปรากฏตัวในเขตตัวเมืองนครศรีธรรมราช ที่เปิดประเด็นข้อมูลของกลุ่มกะเทยที่แตกต่างไปจากกะเทยที่สังคมเข้าใจโดยพื้นฐาน ทั้งความแตกต่างในเชิงเศรษฐกิจและพื้นที่ ด้วยเหตุนี้เมื่อชุดความรู้ของกะเทยมีความหลากหลาย การศึกษากฎหมายตัวตนของกะเทย และปฏิบัติการต่อการได้มาซึ่งตัวตน ที่อยู่ภายใต้อำนาจและชุดความรู้ที่หลากหลายครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกะเทยที่แตกต่างไปจากการศึกษาที่ผ่านมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีศึกษาจากเอกสาร หนังสือ บทความวิชาการของไทยและต่างประเทศ และงานวิจัยต่างๆ โดยเป็นการศึกษาแบบวิเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเป็นกะเทย คือมีลักษณะทางกายภาพหรือรูปปลักษณ์ที่มีคุณลักษณะแบบเพศหญิงจำนวน 22 คน ที่มีอายุระหว่าง 20-55 ปี ผ่านการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกกลุ่มเป้าหมายจะมีเกณฑ์ที่พิจารณาเลือกบนความแตกต่างทางรูปปลักษณ์ เศรษฐกิจและสังคม ในมิติของสภาพครอบครัว (ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว), แบบแผนการดำเนินชีวิต (รายได้ อาชีพ ระดับการศึกษา) และการรับรู้และการเข้าถึงการปฏิบัติการในการนำไปสู่ความเป็นผู้หญิง เช่น การทำศัลยกรรม รวมถึงหลีกเลี่ยงการได้มาซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มเดียวกันเพียงแต่มีความแตกต่างกันในรูปปลักษณ์ ทั้งนี้เพราะความแตกต่างในมิติเศรษฐกิจและสังคมจะส่งผลต่อระบบความคิดความเชื่อ ระบบคุณค่าและการนิยามตนเองที่แตกต่างกันออกไป (เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา, 2546, น. 61)

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 22 คนที่ผู้ศึกษาเลือกนั้น มีความแตกต่างกันในเชิงรูปปลักษณ์และการนิยามตนเองตามที่นฤพันธ์ ดั่งวิเศษ (2557) ได้นำเสนอไว้เป็นเกณฑ์ตั้งต้น โดยผู้ศึกษาควบคุมความหลากหลายของกลุ่ม

ตัวอย่างด้วยมิติทางรูปลักษณ์ผ่านการจัดการร่างกาย ซึ่งครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการจัดการกับร่างกายใดๆ แต่ไว้ผมยาวและแต่งกายแบบผู้หญิง, กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่แปลงเพศและแปลงเพศแล้ว นอกจากนี้ยังรวมถึงมิติทางเศรษฐกิจ และอาชีพ ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างที่เข้าไปทำการสัมภาษณ์อยู่ในอาชีพตั้งแต่กรรมกร, แรงงาน, รับจ้างอิสระ, ช่างราชการ, พนักงานเอกชน และอาชีพในภาคอุตสาหกรรมบริการ และมีรายได้แตกต่างกัน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลการนิยามและสำนึกแห่งความเป็นหญิงของกะเทย ส่วนที่สอง เป็นเรื่องบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความเป็นหญิงของกะเทย และส่วนที่สาม เป็นการนำเสนอการสร้างตัวตนและการต่อรองต่อความเป็นหญิงของกะเทย

1. การนิยามและสำนึกแห่งความเป็นหญิงของกะเทย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปการนิยามและสำนึกแห่งความเป็นหญิงของกะเทยได้ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ประกอบด้วย

กลุ่มที่หนึ่ง เป็นกลุ่มที่นิยามตนเองว่าเป็นผู้หญิงตั้งแต่กำเนิด เพียงแต่เกิดมาในร่างกายของผู้ชาย ดังนั้นการกลับไปสู่ร่างกายของผู้หญิงจึงเป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ได้ประสงค์จะกระทำ โดยการพัฒนาความเป็นผู้หญิงของตนเองไปตามขั้นตอน อีกทั้งการทำศัลยกรรมและการแปลงเพศคือวิธีหนึ่งที่จะนำไปสู่ความเป็นผู้หญิงได้ตามที่ตั้งใจ

กลุ่มที่สอง นิยามความเป็นหญิงของตนเองไม่ได้แตกต่างจากกลุ่มที่หนึ่ง คือ มีความเชื่อในความเป็นหญิงที่มีมาแต่กำเนิด แต่สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ให้ข้อมูลที่เบี่ยงเบนแตกต่างคือ การที่เกิดมาในร่างกายของผู้ชายนั้นเป็นความผิดปกติที่ถูกอธิบายได้ด้วยวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ หรือกล่าวได้ว่าเป็นอาการของโรคที่เรียกว่า ความผิดปกติทางอัตลักษณ์ (Gender Identity Disorder หรือ GID) ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้เชื่อว่าตนเองคือผู้ป่วยที่ผิดปกติ การกลับไปสู่ร่างกายของผู้หญิงให้ตรงตามจิตใจนั้น ต้องถูกรักษาโดยทางการแพทย์

กลุ่มที่สาม การนิยามความเป็นหญิงของตนเองนั้นมีความแตกต่างกับสองกลุ่มแรก โดยกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ยอมรับการเกิดมาของตนเองว่าเป็นผู้ชาย แต่จิตใจนั้นคือผู้หญิง กล่าวได้ว่าคุณลักษณะการนิยามของกลุ่มนี้มีลักษณะของคนที่มีร่างกายเป็นชายแต่ใจเป็นหญิง ซึ่งความเป็นผู้ชายนั้นได้รับการยอมรับ เพียงแต่ยอมรับในฐานะที่เป็นร่างกายตอนกำเนิดเท่านั้น และไม่เป็นที่พึงประสงค์ในการมีอยู่ เพื่อการดำรงชีวิต กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้จึงพยายามไปสู่ความเป็นผู้หญิงทั้งร่างกายและจิตใจให้มากที่สุด

กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มที่นิยามความเป็นหญิงคือการที่ได้แต่งกายเป็นผู้หญิง มีกิริยาเหมือนผู้หญิง แต่ไม่จำเป็นต้องแสดงออกในความเป็นผู้หญิงที่ต้องเข้มข้นตลอดเวลา กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีข้อสังเกตที่น่าสนใจในการให้ข้อมูลคือ พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างมีความอยากเป็นผู้หญิง แต่การแสดงในความเป็นผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแตกต่างจากสามกลุ่มก่อนหน้าที่ความเป็นผู้หญิงผูกติดอยู่กับการดำเนินชีวิตประจำวันที่มีการแสดงออกโดยเฉพาะทางร่างกายที่มีการแสดงออกในความเป็นผู้หญิงอยู่ตลอดเวลา

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ได้ นั่น พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนมีความต้องการที่อยากจะเป็นผู้หญิง โดยเฉพาะทางด้านร่างกาย เพียงแต่การในการอยากเป็นผู้หญิงนั้นมีการให้ความหมายในเชิงสำนึกของความเป็นหญิงที่แตกต่างกันออกไป โดยกลุ่มที่หนึ่งและสอง มีสำนึกของความเป็นหญิงที่สอดคล้องกับการศึกษาของยลดา เกริกก้อง สวยยศ ที่ค้นพบว่าบุคคลข้ามเพศจะมีฐานคิดทางเพศว่าตนเองคือเพศอีกเพศหนึ่งที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิด คือเชื่อว่าตนเองคือผู้หญิงตั้งแต่กำเนิดทั้งด้านจิตใจและบุคลิกภาพ (ธนา ร่วงน้อย, 2558, น. 71-72) โดยสรุปคือ เป็นกลุ่มที่ให้ความหมายในลักษณะของการปฏิเสธคุณค่าของความเป็นชายอย่างสิ้นเชิง ส่วนกลุ่มที่สามยอมรับความเป็นชายได้ในฐานะที่เป็นร่างกายตอนกำเนิด แต่จะถูกลดคุณค่าลงผ่านการพัฒนาความเป็นผู้หญิงจนในที่สุดก็จะหมดไป สำหรับกลุ่มที่หนึ่ง สองและสามเป็นการนิยามความเป็นหญิงในลักษณะที่ว่าผู้หญิงคือตัวตนในการดำรงชีวิต ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามนั้นเป็น กลุ่มที่มีการจัดการกับร่างกายที่นอกเหนือจากการไว้ผมยาวและแต่งกายเป็นผู้หญิงมาแล้ว แต่สำหรับกลุ่มที่สี่เป็นกลุ่มยังไม่ผ่านการจัดการกับร่างกายที่มีความอยากเป็นผู้หญิง แต่ความเป็นผู้หญิงนั้นอยู่บนคุณลักษณะของความเป็นครึ่งชายครึ่งหญิง กล่าวคือความเป็นผู้หญิงนั้นสามารถอยู่ร่วมกับความเป็นชายได้ ดังนั้นความหมายของการเป็นผู้หญิงนั้นเป็นการที่ได้แต่งกายเป็นผู้หญิง แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เน้นการให้คุณค่ากับความเป็นหญิงที่มากกว่าความเป็นผู้ชาย

2. บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความเป็นหญิงของกะเทย

ความเป็นผู้หญิงมีพลังที่ทำให้กะเทยปรับเปลี่ยนร่างกายของตนเองตามแนวเพศภาวะแบบผู้หญิง ซึ่งกระบวนการสร้างความเป็นผู้หญิงนั้นไม่ได้เกิดจากความคิดของกะเทยที่เป็นอิสระจากบริบทของสังคมย่อยและสังคมในภาพใหญ่ แต่ได้รับอิทธิพลจากสถาบันหรือกลุ่มทางสังคมต่างๆ ที่ควบคุมกระบวนการ ยิ่งไปกว่านั้นเรือนร่างที่ถูกสร้างขึ้นจะมีความหมายก็ต่อเมื่อได้รับการตรวจสอบยืนยัน โดยสถาบันหรือกลุ่มที่มีอิทธิพลในการสร้างเรือนร่างแห่งความเป็นหญิงมีดังต่อไปนี้

- กลุ่มกะเทยด้วยกันเอง

กลุ่มกะเทยเป็นตัวแสดงหลักที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างเรือนร่างความเป็นผู้หญิงของกะเทย เนื่องจากกลุ่มกะเทยด้วยกันเป็นบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างไว้ใจ เพราะมีความคิดหรือความต้องการที่เหมือนกัน

ดังนั้นจึงมีแรงดึงดูดสูงในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลตั้งแต่การใช้ชีวิต และรูปแบบในการเปลี่ยนแปลงร่างกาย จากการศึกษาพบว่าข้อมูลหลักในการเรียนรู้เพื่อการจัดการกับร่างกายเพื่อไปสู่ความเป็นผู้หญิงของกลุ่มตัวอย่าง จะได้รับมาจากกะเทยด้วยกันเป็นข้อมูลชุดแรก และเป็นข้อมูลเชิงลึกไปถึงการใช้ฮอร์โมนยี่ห้อใด คัลยกรรมอวัยวะส่วนใด เป็นต้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการนำไปจัดการกับร่างกายอย่างสูง อีกทั้งข้อมูลนี้ไม่ใช่เพียงเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ แต่หมายถึงรูปแบบของการนำไปสู่ความเป็นผู้หญิงที่แหวงกะเทยในแต่ละกลุ่มย่อยยอมรับ หากไม่ดำเนินตามเช่นนี้ จะก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเป็นอื่นทั้งในเชิงความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างเองและเชิงปฏิบัติที่ถูกแปลกแยกจากแหวงกะเทย

การสร้างร่างกายความเป็นผู้หญิงผ่านอิทธิพลของกลุ่มกะเทยด้วยกัน ไม่ได้เกิดจากการบังคับแต่เป็นกลวิธีของอำนาจที่จัดระเบียบผ่านความเหมือนกัน ซึ่งถ่ายทอดใน 2 ลักษณะ คือ การถ่ายทอดอย่างมีลำดับขั้น ที่เป็นการได้รับรูปแบบข้อมูลจากรุ่นพี่และผู้มีประสบการณ์มาก่อน กับการถ่ายทอดแบบระดับระนาบ ที่เป็นการปรึกษาหารือของกลุ่มเพื่อน กลุ่มเพื่อนและรุ่นพี่กะเทยจึงเสมือนเป็นทั้งผู้ควบคุมและผู้ที่ยืนยันในกระบวนการความเป็นผู้หญิง ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ความเหมือนกันและความไม่ต้องการแตกต่างจึงเป็นการจัดระเบียบทางหนึ่งที่ทำให้การจัดการร่างกายความเป็นผู้หญิงเป็นไปตามรูปแบบโดยที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้ตั้งคำถามแต่อย่างใด

ประการสำคัญอีกประการหนึ่งคือกลุ่มตัวอย่างไม่ได้เป็นเพียงผู้ถูกกระทำหรือเป็นเพียงผู้รับข้อมูลและกระทำตามเพียงอย่างเดียว แต่ในอีกบทบาทหนึ่งก็กลายเป็นผู้กระทำหรือผู้ส่งข้อมูลด้วยเช่นกัน ดังนั้นการเป็นผู้กระทำกับผู้ถูกกระทำสามารถเกิดขึ้นได้พร้อมกัน กลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งเริ่มจากการเป็นผู้รับข้อมูล ภายหลังจากการจัดการกับร่างกาย พวกเขากลายเป็นผู้มีประสบการณ์และส่งต่อชุดข้อมูลนั้นๆ ต่อไปในแหวงกะเทยด้วยกันอยู่ตลอด

- ผู้ชาย

ความคิดของกะเทยในเรื่องของการเกิดมาเป็นผู้หญิงนั้นส่วนหนึ่งมาจากความเส่นหาทางเพศกับเพศชาย ซึ่งเป็นความเส่นหาที่ไม่ต่างจากผู้หญิงแท้ที่มีต่อผู้ชาย ทำให้การทำตนเองให้กลายเป็นผู้หญิงทั้งร่างกายและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะไม่ให้ผู้ชายรังเกียจตนเอง (Costa and Matzner, 2007) ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ชายกลายมาเป็นอีกหนึ่งตัวแสดงที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการสร้างความเป็นผู้หญิงของกะเทย ซึ่งอิทธิพลของผู้ชายอยู่ภายใต้สองบริบท คือ ผู้ชายในฐานะที่เป็นบุคคลทั่วไปในสังคม กับผู้ชายที่มีความสัมพันธ์ในลักษณะคู่สาวกับกะเทยเอง

อิทธิพลของผู้ชายต่อความเป็นผู้หญิงของกะเทยนั้น เป็นลักษณะของความต้องการการยอมรับจากผู้ชายผ่านคำชื่นชม โดยมุ่งเน้นไปที่เชิงกายภาพเป็นหลัก เช่น ดูไม่ออกว่าเป็นกะเทย ตลอดจนสวยกว่าผู้หญิงเสียอีก เป็นต้น การให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีพื้นฐานของความชอบผู้ชาย ซึ่งลักษณะคำตอบ

เป็นไปในทิศทางของการตั้งตนเองอยู่ในฐานะที่ต่ำกว่าในเชิงโอกาสในการมีความสัมพันธ์กับผู้ชายเมื่อเทียบกับผู้หญิงแท้ ดังนั้นทางเลือกหลักของกลุ่มตัวอย่างคือพัฒนาความเข้มข้นของความเป็นผู้หญิงทางใดทางหนึ่ง โดยเฉพาะทางร่างกาย เพราะเชื่อว่าหากมีความใกล้เคียงหรือมากกว่าผู้หญิงแท้ โอกาสก็จะมากขึ้นตามไปด้วย

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับผู้ชายในการคบหาดูใจอย่างเปิดเผยได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในลักษณะความต้องการเพิ่มความเข้มข้นของความเป็นผู้หญิง เพื่อให้สามารถรักษาความสัมพันธ์ในแบบที่เป็นความสัมพันธ์แบบหญิง-ชาย ทั่วไป ภายใต้สยตายของสังคม เช่นนี้จะพบว่าผู้ชายส่งผลต่อความเป็นผู้หญิงของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะทางอ้อมมากกว่าทางตรง กล่าวคือ ไม่มีการบังคับหรือค้ำบอกจากผู้ชายโดยตรงว่ากลุ่มตัวอย่างต้องเป็นเช่นไร แต่จิตสำนึกของกลุ่มตัวอย่างเองที่กำหนดรูปแบบขึ้นเอง ดังนั้นอิทธิพลของผู้ชายที่มีผลต่อการสร้างความเป็นผู้หญิงนั้น คือการยืนยันความหมายของการเป็นผู้หญิงในรูปแบบของการยอมรับและมีความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นเดียวกับชาย-หญิงทั่วไป ที่อยู่ภายใต้วาทกรรมรักต่างเพศซึ่งทำงานอย่างเข้มข้นอยู่ในสังคม

- ผู้หญิง

การที่กะเทยตระหนักรู้ว่าตนเองคือผู้หญิงนั้น ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพศภาวะตามแบบที่ตนเองต้องการ โดยการแสวงหาความเป็นผู้หญิงทั้งในความคิดและการเปลี่ยนแปลงในภาคปฏิบัติ ผ่านการนำผู้หญิงมาเป็นอัตลักษณ์อ้างอิง กล่าวคือ ผู้หญิงกลายเป็นตัวอ้างอิงในจุดหมายปลายทางของกะเทยที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกๆ มิติ ทั้งทางกายภาพ การแสดงออก รวมไปถึงอารมณ์ นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างบางคนให้ข้อมูลในลักษณะเชิงของไม่เพียงแคพยายามทำให้ไปถึงตามแบบของผู้หญิง แต่ต้องทำให้มากกว่าผู้หญิงทั่วไป เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นผู้หญิงให้กับกลุ่มตัวอย่างเอง เช่นนี้ถือได้ว่าตัวแบบความเป็นผู้หญิงมีรากฐานที่อยู่บนฐานคิดที่ว่าในเมื่อจะเป็นเหมือนเขา ก็ต้องทำให้เหมือนเขา ซึ่งจะเห็นว่ามีพื้นฐานของบริบททางสังคมที่ยึดโยงกับบรรทัดฐานรักต่างเพศ ที่มีเพียงแค่ผู้ชายและผู้หญิง หากกะเทยนำเสนอตัวตนว่าเป็นผู้หญิงแล้ว ทำให้หนีไม่พ้นกับการนำไปสู่ความเป็นผู้หญิงที่มีผู้หญิงเป็นตัวแบบอ้างอิง

- วงการแพทย์และข้อมูลทางวิชาการ

อิทธิพลของวงการแพทย์มีผลตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการรับรู้ไปจนถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุด โดยนับตั้งแต่เริ่มการรับรู้ในพฤติกรรมที่แตกต่าง กลุ่มตัวอย่างบางคนผ่านการปรึกษาจิตแพทย์ถึงการเป็นผู้ผิดปกติทางเพศ และแม้แต่การผ่าตัดแปลงเพศก็เป็นจิตแพทย์อีกเช่นกันที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการชี้ว่าบุคคลนั้นๆ จะสามารถแปลงเพศได้หรือไม่ ดังนั้นวงการแพทย์จึงเป็นหนึ่งในผู้มีอำนาจที่กระทำการต่อความเป็นหญิงบนร่างกายของกะเทย ที่ทำให้กะเทยเชื่อในการกลายเป็นผู้หญิงที่อย่างเป็นทางการและเป็นขั้นตอนบนพื้นฐานของข้อมูลทางการแพทย์

3. การสร้างตัวตนและการต่อรองต่อความเป็นหญิง

ประเด็นการจัดการกับร่างกายของกะเทยให้กลายเป็นผู้หญิงนั้นผู้ศึกษาจึงได้สำรวจภาพในอุดมคติเพื่อสะท้อนความคิดในความเป็นผู้หญิงได้ว่าพวกเขามองตนเองอย่างไร และมีความต้องการที่จะสร้างภาพลักษณ์ความเป็นหญิงอย่างไร โดยเปรียบเทียบกับภาพลักษณ์ความเป็นหญิงในปัจจุบันที่พวกเขาได้เปลี่ยนแปลง ซึ่งจากข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ศึกษาตั้งประเด็นคำถามการเปลี่ยนแปลงร่างกายตามอุดมคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยตัดปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อความเป็นไปได้หรือเป็นไปได้ในการจัดการไปนั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนมีความต้องการในการจัดการร่างกายโดยกลุ่มตัวอย่างต้องการเริ่มต้นจากการใช้ฮอร์โมน เพื่อปรับสภาพฮอร์โมนเพศหญิงให้เพิ่มขึ้นและลดฮอร์โมนเพศชายในร่างกาย ซึ่งจะส่งผลต่อโครงสร้างร่างกายที่จะเหมือนผู้หญิงมากขึ้น หลังจากนั้นจะเป็นการศัลยกรรมในส่วนของใบหน้า โดยที่กลุ่มตัวอย่างประสงค์ที่จะจัดการมากที่สุดคือ ตา จมูก และปาก, ร่างกาย, ทำหน้าอก และแปลงเพศ ตามความต้องการของแต่ละบุคคลซึ่งจะสลับการจัดการตามลำดับก่อนหลัง ประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งคือกลุ่มตัวอย่างทุกคนมีความต้องการที่จะมีร่างกายที่เป็นผู้หญิงจนถึงขั้นที่มีการผ่าตัดแปลงเพศไปสู่การมีอวัยวะเพศแบบผู้หญิง นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสูงสุดในเชิงสัญลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงของพวกเขาแล้ว เมื่อนำมาเทียบกับการจัดการร่างกายในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างนั้นพบว่าไม่ใช่ทุกคนที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงจนไปถึงขั้นแปลงเพศซึ่งเสมือนเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญที่สุดในการเป็นผู้หญิงของพวกเขา กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างไม่ได้จัดการกับร่างกายเหมือนรูปแบบที่วาดภาพไว้ในอุดมคติเสียทีเดียว แต่ก็มีความต่างในรายละเอียดที่เลือกลำดับก่อน-หลัง ซึ่งถ้าหากพิจารณาเหตุผลในการเลือกจัดการกับร่างกายก็ไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือความต้องการมีเพศสรีระแบบผู้หญิงเพียงแต่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาประกอบการพิจารณา แต่ความแตกต่างที่น่าสนใจและมีความสำคัญ คือหากมองเป็นภาพการเดินทางที่มีจุดเริ่มต้นเปรียบเหมือนการมีเพศสรีระแบบชาย กับจุดหมายปลายทางที่เปรียบเป็นการแปลงเพศและการมีเพศสรีระแบบผู้หญิง จะมีกลุ่มตัวอย่างบางคน que เดินทางไปสู่จุดหมายได้ แต่บางคนก็ยังไม่สามารถเดินทางไปสู่จุดนั้นได้ทั้งด้วยความตั้งใจและไม่ตั้งใจภายใต้ปัจจัยต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างที่หยุดการจัดการร่างของตนเองโดยยังไม่ไปถึงขั้นแปลงเพศนั้นมีสาเหตุหลากหลายประการ ซึ่งสามารถอธิบายเป็นกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ผ่านการจัดการร่างกายและส่วนใหญ่อยู่ในอาชีพแรงงาน มีภาพลักษณ์ของความเป็นหญิงเพียงแค่การไว้ผมยาว และการแต่งกายแบบผู้หญิงเท่านั้น ไม่มีการศัลยกรรมตกแต่งร่างกายส่วนต่างๆ ให้เป็นเหมือนสรีระของผู้หญิงแต่อย่างใด ทั้งนี้เหตุผลหลักที่กลุ่มตัวอย่างทุกคนตอบเหมือนกันว่าการที่ยังไม่สามารถจัดการกับร่างกายให้เป็นผู้หญิงตามแบบที่วาดภาพไว้ในอุดมคติว่า

ท้ายที่สุดจะไปถึงขั้นการแปลงเพศ คือ เงิน กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีปัญหาเรื่องฐานะ ดังนั้นการจะนำเงินมาจัดการกับร่างกายจึงเป็นการให้ความสำคัญลำดับท้ายๆ ที่พวกเขาจะเลือกทำ จึงนำมาสู่การปฏิเสธภาพลักษณ์ความเป็นหญิงจากสระร่างกายที่พวกเขาเคยมีภาพในอุดมคติ และยอมให้ถูกมองว่าตนเองยังมีความเป็นชาย คุณลักษณะของคนกลุ่มนี้ที่ปรากฏคือการมีความเป็นครึ่งชายครึ่งหญิง

กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการกับร่างกายแต่ยังไม่ได้แปลง ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีภาพลักษณ์ที่แสดงออกถึงความเป็นผู้หญิงที่เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตปกติ ผ่านการเปลี่ยนแปลงเชิงร่างกายตั้งแต่การใช้ฮอร์โมน ศัลยกรรมใบหน้าในจุดต่างๆ และบางคนทำศัลยกรรมหน้าอกเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ถึงขั้นแปลงเพศ โดยจากข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้สามารถอธิบายได้สอง ประการของข้อจำกัดหรือเหตุผลที่ทำให้พวกเขายังไม่ไปถึงขั้นตอนของการแปลงเพศ ดังนี้

กลุ่มที่มีความประสงค์หรือมีโครงการจะแปลงเพศอย่างแน่นอน มีข้อจำกัดคือเรื่องเงิน เนื่องจากการแปลงเพศเป็นขั้นตอนที่มีค่าใช้จ่ายสูง ทำให้ยังไม่สามารถตัดสินใจแปลงเพศได้ โดยไม่มีเงื่อนไขอื่นๆ เข้ามาเป็นข้อจำกัดร่วม กล่าวคือ ในบริบทเชิงครอบครัว อาชีพ และความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ กลุ่มตัวอย่างกล่าวว่ามีความพร้อม มีเพียงเงินที่ยังไม่เพียงพอ แต่เริ่มมีการเก็บเงินในแต่ละส่วนโดยจัดแบ่งเงินไว้จำนวนหนึ่งของรายได้อันเพื่อการแปลงเพศโดยเฉพาะ

การยังไม่ถึงขั้นตอนของการแปลงเพศ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีสำนึกของความเป็นผู้หญิงที่ยังไม่สมบูรณ์ในเชิงร่างกายตามที่เสนอข้อมูลไปข้างต้น ประเด็นที่น่าสนใจคือการกลับไปทำซ้ำหรือทำเพิ่มเติมในการเปลี่ยนแปลงร่างกายส่วนหนึ่งก็เพื่อทดแทนความรู้สึกไม่สมบูรณ์ในความเป็นหญิงของตนเอง เช่นนี้จะเห็นได้ว่าการทำงานของวาทกรรมความเป็นหญิงกับวาทกรรมความสวยงามที่ซับซ้อนเสมือนเป็นเรื่องเดียวกันอย่างเข้มข้นโดยเฉพาะกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้

กลุ่มที่ไม่มีความประสงค์จะทำการแปลงเพศ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้โดยพื้นฐานผ่านการจัดการกับร่างกายมาแล้ว เหลือเพียงการแปลงเพศ แต่ไม่มีโครงการจะแปลงเพศ ข้อสังเกตคือเป็นกลุ่มที่ไม่มีข้อจำกัดเรื่องการเงิน อย่างไรก็ตามไม่ได้หมายความว่ากลุ่มนี้ไม่ต้องการเป็นผู้หญิงแล้ว แต่เพียงความเป็นผู้หญิงของพวกเขาไม่ได้ผูกติดกับการต้องมียุวะเพศแบบผู้หญิงเหมือนเช่นภาพในอุดมคติที่พวกเขาตั้งไว้แต่ต้น การสำรวจจุดเปลี่ยนที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างคิดเช่นนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้เข้าใจเหตุผล อีกทั้งทำให้เห็นการเคลื่อนไหวตัวของความหมายในการให้ความสำคัญ ซึ่งความกังวลเรื่องปัญหาสุขภาพ, การอยู่ในอาชีพที่ร่างกายแห่งความเป็นหญิงของเขาไม่ได้สร้างรายได้ และการรับความคิดกระแสเรื่องความเลื่อนไหลทางเพศ เป็นสามประการหลักๆที่ทำให้การแปลงเพศของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ยังไม่เกิดขึ้น

จากข้อมูลเหตุผลหรือข้อจำกัดของกลุ่มที่ยังไม่แปลงเพศ พบว่าสองกลุ่มหลักที่ยังไม่ได้แปลงเพศหรือยังไม่บรรลุตามเพศภาวะความเป็นหญิงที่สมบูรณ์ตามภาพในอุดมคติที่พวกเขาให้ข้อมูลไว้ คือ กลุ่มที่ยังไม่ผ่านการจัดการกับร่างกายใดๆ มีเพียงการไว้ผมยาวและแต่งกายแบบผู้หญิง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในลักษณะนี้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคแรงงานเป็นกลุ่มที่มีข้อจำกัดเรื่องการเงิน หรือทุนทรัพย์ที่ไม่มีในการจัดการกับร่างกายรวมถึงทั้งแปลงเพศ ส่วนหนึ่งด้วยพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีฐานะที่ยากจนมากตั้งแต่เด็กและไม่มีโอกาสในการนำตนเองขึ้นมาอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งรายได้หรือสามารถแสดงตัวตนได้ตามภาพในอุดมคติ แต่ที่น่าสนใจคือกลุ่มดังกล่าวยอมรับในสภาพรูปลักษณะของตนเองที่เป็นอยู่ และกลายเป็นไม่มีความคิดในเรื่องของการแปลงเพศหรือการปรับแต่งสรีระร่างกายส่วนอื่นๆ อยู่เลย หรือกล่าวได้ว่าเป็นกลุ่มที่นำการบรรลุถึงเพศภาวะแบบผู้หญิงผ่านร่างกายกลับเข้าไปอยู่ในส่วนที่ลึกที่สุดของการจัดลำดับความสำคัญ แม้ว่าผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตต่อกลุ่มนี้ว่าในทางกลับกันหากพวกเขาตัดสินใจเรื่องเงินออกไป พวกเขาก็ยังยืนยันในคำตอบของความต้องการที่จะคงสภาพรูปลักษณะเช่นนี้ต่อไป กับกลุ่มที่ผ่านการจัดการกับร่างกายแล้วแต่ยังไม่ได้แปลงเพศ ซึ่งพิจารณาจากข้อมูลแล้วสามารถแบ่งการอธิบายได้อีกเป็นสองกลุ่มหลักๆ กลุ่มหนึ่งคือกลุ่มที่ให้ข้อมูลว่าการแปลงเพศมีเงินเป็นข้อจำกัดที่ทำให้พวกเขายังไปไม่ถึงจุดที่ใฝ่ฝัน แต่ระดับของข้อจำกัดในเรื่องของเงินยังน้อยกว่ากลุ่มที่ยังไม่จัดการกับร่างกายในช่วงต้น เพราะยังเป็นกลุ่มที่มีทุนทรัพย์ต่อค่าใช้จ่ายในการปรับแต่งร่างกายที่พวกเขาู้ไหว อีกทั้งในปัจจุบันการปรับแต่งมีสถาบันที่แข่งขันกันสูง ทำให้พวกเขามีตัวเลือกที่จะกระทำตามทุนทรัพย์และความเหมาะสมที่ตนเองไหวได้ โดยแหล่งรายได้มาจากการทำงานโดยตรงกับการประกอบอาชีพเสริม หรือมาจากการเลี้ยงโชคเป็นต้น แม้ว่ากลุ่มนี้มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ประกอบอาชีพที่รายได้ไม่สูงมากนัก แต่ยังมีโอกาสในการเข้าไปอยู่ในจุดที่สามารถผลักดันตนเองให้มีศักยภาพในการปรับแต่งร่างกายได้ ประการสำคัญคือโอกาสในการออกสู่สังคมภายใต้เช่นโรงเรียน เพราะไม่เพียงความรู้หรือข้อมูลที่ได้รับ แต่ที่มากกว่านั้นคือเครือข่ายกับเพื่อนกะเทยและบุคคลอื่นๆ อีกด้วย ทั้งนี้จุดที่แตกต่างกับกลุ่มที่ยังไม่ผ่านการจัดการกับร่างกายนั้นคือ ความทะเยอทะยานในความต้องการบรรลุความเป็นหญิงโดยสมบูรณ์ ภายใต้ข้อสังเกตเดียวกันที่หากตัดสินใจเรื่องเงินออกไป กลุ่มนี้ต่างตอบเหมือนกันว่าพวกเขาจะตัดสินใจแปลงเพศอย่างไม่ลังเล กับอีกกลุ่มหนึ่งที่ให้ข้อมูลตรงกันข้ามว่าไม่มีปัญหาในเรื่องของเงิน กล่าวคือเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมในการแปลงเพศได้เลย แต่ยังไม่เลือกที่จะไม่แปลงเพศ และยังไม่มีการที่จะแปลงเพศในระยะเวลานี้ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีเหตุผลที่ค่อนข้างไม่ได้เป็นหนึ่งเดียว แต่โดยรวมเกิดจากการอึดตัวในการปรับแต่งร่างกาย เพราะด้วยคุณลักษณะของคนกลุ่มนี้นั้นทุกคนผ่านการจัดการกับร่างกายมาจนรูปลักษณะเหมือนผู้หญิง ซึ่งบางคนรูปลักษณะไม่แตกต่างจากกลุ่มที่แปลงเพศแล้ว ดังข้อมูลข้างต้นข้อมูลที่คุณศึกษาอธิบายออกเป็นนั้นจะพบว่ามีความสัมพันธ์กับรูปลักษณะเป็นหลักและมีธงสุดท้ายคือการแปลงเพศ แต่ก็มีมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนกับมิติทางเศรษฐกิจในเรื่องของรายได้กับอาชีพอยู่ด้วย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการให้คำนิยามและการมีสำนึกความเป็นหญิงที่กะเทยอธิบายตนเองนั้น มีความหลากหลาย ซึ่งแสดงถึงว่ามีวาทกรรมหลายชุด อาทิ วาทกรรมรักต่างเพศ วาทกรรมความเป็นชายและความเป็นหญิง วาทกรรมความสวย และวาทกรรมความผิดปกติ ที่ทำงานร่วมกัน เพียงแต่ความหมายของการเป็นผู้หญิงนั้นถูกวาทกรรมความสวยอธิบายผ่านการมีตัวตนแห่งความเป็นหญิงของกะเทย ทั้งนี้การให้ความหมายความเป็นหญิงนั้นยังอยู่ภายใต้สำนึกของการให้คุณค่าของความเป็นหญิงที่สูงกว่าความเป็นชาย และมีภาพคุณลักษณะของการเป็นหญิงที่ไม่แตกต่างกันในอุดมคติ แสดงให้เห็นถึงการทำงานของวาทกรรมความเป็นหญิงที่ทำงานฝังตัวอยู่ในระดับจิตใต้สำนึกของกะเทย อย่างไรก็ตามปฏิบัติการการจัดการกับร่างกาย ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญที่สุดในการแสดงออกซึ่งความเป็นผู้หญิงนั้น กลับไม่ได้เป็นไปตามภาพในอุดมคติที่กะเทยตั้งไว้ทุกคน เพราะมีบริบทและปัจจัยอื่น โดยเฉพาะทางเศรษฐกิจที่เข้ามาสัมพันธ์กับการทำงานของวาทกรรมความเป็นหญิง ทำให้เกิดเส้นทางในการไปสู่ความเป็นหญิงที่มากกว่าหนึ่งเส้นทาง เหตุผลในการจัดการร่างกายแต่ละส่วนนั้นจะมีประเด็นเรื่องความสวยที่เข้ามาให้ความหมายกับความเป็นหญิงด้วยเสมอ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงร่างกายจะเริ่มกระทำจากจุดที่เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงและคนชื่นชมมากที่สุด ดังนั้นความสวยจึงกลายมาเป็นตัวชี้วัดความเป็นผู้หญิงของกะเทย ซึ่งไม่ได้ผ่านการใช้กำลัง แต่เป็นวิธีที่ทำงานอยู่บนความรู้สึกไม่มั่นใจ ด้วยเหตุนี้กะเทยจึงพยายามสร้างพื้นที่ในการแสดงถึงตัวตนในภาพลักษณ์ปัจจุบันของตนเอง ซึ่งทุกคนต่างให้ข้อมูลว่าการแสดงออกถึงตัวตน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกจัดการร่างกาย หรือแม้แต่การหยุดอยู่กับที่ซึ่งจะไม่แปลงเพศ เป็นทางเลือกที่พวกเขาตัดสินใจและกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง ความหลากหลายทางรูปลักษณะของกะเทยจึงปรากฏขึ้น แต่ประเด็นสำคัญคือความหลากหลายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความหลากหลายที่อยู่ในระดับปฏิบัติการผ่านรูปลักษณะบนร่างกายที่แตกต่างกัน แต่ไม่ได้หลากหลายไปถึงระดับของการมีสำนึกที่นำอัตลักษณ์แบบผู้หญิงมาอ้างอิงในการแสดงออก

เอกสารอ้างอิง

- กิตติกร สันคติประภา. (2560). วิพากษ์กะเทยในวัฒนธรรมหญิงสวย. ใน นฤพนธ์ ดั่งวงวิเศษ(บรรณาธิการ), เมื่อร่างกลายเป็นเพศ (น.116-149). กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2542). การเมืองเอกลักษณ์ในยุคโลกาภิวัตน์ วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น. กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2543). วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น. กรุงเทพฯ: วิชาษา.

- ณัฐธยาน์ สุวรรณโรจน์. (2556). การสื่อสารการตลาดของอัลคาซาร์และภาพตัวแทนเพศที่สาม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เทอดศักดิ์ ร่มจำปา. (2545). วาทกรรมเกี่ยวกับเกย์ในสังคมไทย พ.ศ. 2508-2542 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธนา รุ่งน้อย. (2558). การเมืองกับเพศสภาพ: อัตลักษณ์ร่วมและอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มเกย์ ภายใต้บริบทความขัดแย้งและการแบ่งขั้วทางการเมือง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2557). วิพากษ์ความเป็นหญิงของกะเทย. รัฐศาสตร์สาร, 35(1), 80-114.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2559). พื้นที่ทางวัฒนธรรมของ “คนข้ามเพศ” และ “คนรักเพศเดียวกัน” ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. สืบค้นจาก <http://www.sac.or.th/databases/southeastasia/backend/resource/file/20160524-GenderInSEA-narupon.pdf>
- ปริญทร์ นาคสิงห์. (2555). การประกอบสร้างตัวตนเกย์ในภาพยนตร์ไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา. (2546). การช่วงชิงอัตลักษณ์กะเทยในงานคาบาเรต์โชว์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- พรเทพ แพรขาว. (2555). เพศวิถีกะเทยอีสานในพื้นที่หมอลำ. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- พลสิทธิ์ แวงศักดิ์. (2550). กะเทยบ้านนอก การสร้างตัวตนของกะเทยบนพื้นที่ทางสังคม: กรณีศึกษากะเทยที่ปรากฏตัวในเขตตัวเมืองนครศรีธรรมราช (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นครศรีธรรมราช.
- ยศพันธ์ เกิดวิบูลย์. (2559). Sexy Pancake: กะเทยอีสาน” การแสดงตัวตนเพื่อสร้างการยอมรับ (?) หรือตอกย้ำความรังเกียจ. สืบค้นเมื่อ , จาก https://caridokumen.com/download/-sexy-pancake-_5a46059cb7d7bc7b7ae85513_pdf
- เรื่องฟ้า บุราคร. (2550). การสื่อสารกับการสร้างอัตลักษณ์กะเทยในพื้นที่คาบาเรต์โชว์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สมฤดี สงวนแก้ว. (2546). กระบวนการพัฒนาและดำรงเอกลักษณ์กะเทยในสังคมมุสลิม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- Costa, L.M. and Matzner, A.J. (2007). *Male Bodies, Women's Souls: Personal Narratives of Thailand's Transgendered Youth*. New York: Haworth Press.
- Ekins, Richard. (1997). *Male Femaling: a grounded theory approach to cross-dressing and sex-changing*. New York: Routledge.
- Garcia, J. (2008). Niel C. Villa, Montano, Perez: Postcoloniality and Gay Liberation in Philippines. In Martin, Fran and Others (Eds.), *Asiapacific Queer: Rethinking Genders and Sexualities* (p. 163-180). Chicago: University of Illinois Press.
- Shilling, Chris. (2009). *The Body and Social Theory* (2nd ed.). London: Sage.
- Totman, Richard. (2003). *The Third Sex: Kathoey: Thailand's Ladyboys*. Chiang Mai: Silkworm Books.